

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การเสนอผลการวิจัยเรื่อง การนำเสนอแนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชีของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 ในจังหวัดอ่างทอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชีของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 ในจังหวัดอ่างทอง ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

จากการที่ผู้วิจัยดำเนินการตามวิธีดำเนินการวิจัย สามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ ดังต่อไปนี้

แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชีของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ในจังหวัดอ่างทองมี 5 ขั้นตอน รายการที่ต้องปฏิบัติ 35 รายการ คือ 1) กำหนดวัตถุประสงค์ มีรายการที่ต้องปฏิบัติ 9 รายการ เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา กำหนดวัตถุประสงค์ของงานด้านการเงินและบัญชี ให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบ แนวปฏิบัติและมีหลักฐานถูกต้องครบถ้วนตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน โรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2552 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุมชี้แจงเรื่องการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชีโดยมีเป้าหมายเพื่อลดการสูญเสียหรือเหตุการณ์อันไม่พึงประสงค์ที่ทำให้ไม่บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ให้ครูในโรงเรียนได้รับทราบและปฏิบัติ 2) การระบุความเสี่ยง มีรายการที่ต้องปฏิบัติ 6 รายการ เช่น ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้ครูในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการป้องกันความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชี คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชีสร้างแบบสอบถามเพื่อสอบถามครูในโรงเรียนเกี่ยวกับข้อผิดพลาด หรือความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานด้านการเงินและบัญชี ในปีการศึกษาที่ผ่านมา 3) การประเมินความเสี่ยง มีรายการที่ต้องปฏิบัติ 6 รายการ เช่น ครูผู้รับผิดชอบงานด้านการเงินและบัญชีจัดทำบันทึกรวบรวมปัญหาและความเสียหายที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ครูผู้รับผิดชอบงานด้านการเงินและบัญชีและผู้เกี่ยวข้องนำรายงานปัญหาและความเสียหายที่เกิดขึ้นมาพิจารณาหาสาเหตุ 4) การควบคุมความเสี่ยง มีรายการที่ต้องปฏิบัติ 10 รายการ เช่น ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการให้ความรู้เรื่องระเบียบการเงินและบัญชีแก่ครูผู้รับผิดชอบงานด้านการเงิน

และบัญชีโดยการส่งเข้ารับการอบรมสัมมนา อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และศึกษาเอกสาร ติดตามความเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับกฎระเบียบทางการเงินและบัญชีอย่างต่อเนื่องผู้บริหารสถานศึกษา กำหนดให้ครูผู้รับผิดชอบงานด้านการเงินและบัญชี ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัดและ

5) การตรวจสอบและรายงานความเสี่ยง รายการที่ต้องปฏิบัติ 4 รายการ เช่นครูผู้รับผิดชอบงานด้านการเงินและบัญชี จัดทำสรุปผลการดำเนินงานการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชีเมื่อสิ้นสุดปีงบประมาณ เสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษาคณะกรรมการตรวจสอบการเงินและบัญชี ติดตามตรวจสอบการดำเนินงานการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินการบัญชีแนวทางทั้งหมดมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย พบว่าแนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชีของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ในจังหวัดอ่างทอง ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) กำหนดวัตถุประสงค์ 2) การระบุความเสี่ยง 3) การประเมินความเสี่ยง 4) การควบคุมความเสี่ยง และ 5) การตรวจสอบและรายงานความเสี่ยง สอดคล้องกับงานวิจัย ไพรวัดย์ คุณาสิตชัย (2553, หน้า 80) ; ประกอบ กุลเกลี้ยง (2550, บทคัดย่อ) ที่พบว่าการบริหารความเสี่ยงควรเริ่มตั้งแต่การทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ของการดำเนินการของสถานศึกษา และสำรวจความเสี่ยงโดยการตั้งคณะกรรมการรวบรวมข้อมูลกำหนดนโยบายในการวางแผนแก้ไข ปัญหาความเสี่ยง มีคณะกรรมการผู้รับผิดชอบดำเนินงานเพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือในการดำเนินการสนับสนุนในการนำการบริหารความเสี่ยงมาปฏิบัติและการพัฒนาความสามารถในการบริหารความเสี่ยง มีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน มีหน่วยงานให้คำปรึกษาส่วนกลาง การปฏิบัติงานต้องมีการปรับปรุงกระบวนการเพื่อลดความเสี่ยง มีการสื่อสารให้ข้อมูลความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ โดยเน้นถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยง ประเด็นความเสี่ยงที่ควรต้องได้รับการจัดการทันที และการปรับปรุงแผนการดำเนินงานที่จำเป็น จัดให้มีการฝึกอบรมและใช้กลไกการบริหารทรัพยากรบุคคลเพื่อเผยแพร่ข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง ความรับผิดชอบของแต่ละบุคคลและเพื่อส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติที่เหมาะสมผู้ตรวจสอบภายในมีบทบาทสำคัญในการทำให้มั่นใจได้ว่าองค์กร มีการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพในการจัดการความเสี่ยง

แนวทางที่ได้จากการวิจัยมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ทั้ง 5 ขั้นตอน รายการปฏิบัติ 35 รายการ เนื่องจากแนวทางดังกล่าวเป็นแนวทางที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ในจังหวัดอ่างทอง และผู้บริหารโรงเรียนมี

ความเห็นที่สามารถนำแนวทางไปปฏิบัติได้จริงภายใต้บริบทของโรงเรียน และการบริหารงานของผู้บริหาร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะของการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยการนำเสนอแนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชีของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ในจังหวัดอ่างทอง ทั้ง 5 ขั้นตอน รายการปฏิบัติ 35 รายการ มีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้

1.1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรกำหนดให้การบริหารความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชีเป็นตัวชี้วัดในการประเมินสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1.2 สถานศึกษาควรกำหนดโครงสร้างการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชีไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา เพื่อจัดสรรงบประมาณสนับสนุนในการจัดทำคู่มือหรือนวัตกรรมสนับสนุนการดำเนินงาน และจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานให้ชัดเจน

1.3 สถานศึกษาควรสร้างความเข้าใจกับครูในโรงเรียนให้เห็นถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชี เพื่อให้ได้รับความร่วมมือในการให้ข้อมูลและให้การสนับสนุนต่อไป

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนเกี่ยวกับงานการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชี เพื่อให้ครูทุกคนได้รับทราบทุกขั้นตอนและทุกกิจกรรมของการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชีที่สถานศึกษาดำเนินการ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจจะศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชีของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ในจังหวัดอ่างทอง ผู้วิจัยขอเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

2.1 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับกลยุทธ์ในการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชี เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนการบริหารงานการเงินและบัญชี ของโรงเรียนมัธยมศึกษา

2.2 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชีของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอ่างทอง